

Διατήρηση ειδών προτεραιότητας της θαλάσσιας
μεγαπανίδας σε Ελλάδα και Ιταλία

101113792-LIFE22-NAT-EL – LIFE MareNatura

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

www.archelon.gr

1^ο Σεμινάριο Κατάρτισης
Διαχείριση και προστασία των ειδών *Caretta caretta* & *Chelonia mydas*

Δελτίο Εκβρασμών και Οδηγίες Διάσωσης Θαλάσσιων Χελωνών

Δημήτρης Φυτίλης, Ωκεανογράφος

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Δελτίο Εκβρασμών Θαλάσσιων Χελωνών

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΩΝ	
ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ 1 Όνοματεπώνυμο: Τηλέφωνο σταθερό: Τηλέφωνο κινητό:	ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ 2 Όνοματεπώνυμο: Τηλέφωνο σταθερό: Τηλέφωνο κινητό:

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	
Ημερομηνία εντοπισμού:	Ώρα εντοπισμού:
Τοποθεσία:	Βάθος:
Γεωγραφικό στίγμα (WGS 84 - δεκαδικές μοίρες):	Lat: _____ Long: _____
Περιγραφή θέσης:	
Κατάσταση ζώου: ☐ Ζωντανό ☐ Νεκρό	

ΕΙΔΟΣ - ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

☐
☐
☐

☐

Κατάσταση χελώνας: ☐ Ζωντανή χωρίς τραύματα - υγιής ☐ Τραυματισμένη
☐ Ζωντανή χωρίς τραύματα - αδύναμη ☐ Νεκρή

Αιτία τραυματισμού ή θανάτου κατά τη δική σας εκτίμηση και με πλήρη περιγραφή των τραυματίων:

Μεταχείριση: ☐ Παρατήρηση μόνο ☐ Παρατήρηση και ταφή
☐ Παρατήρηση και απελευθέρωση ☐ Αποστολή αλλού: _____

Αριθμός σήματος (tag) και θέση του:
 (Σήμα-tag: Πλαστικό ή μεταλλικό σήμα με κωδικό αριθμό και διεύθυνση, το οποίο τοποθετείται στα πτερύγια)

Αν υπάρχει δυνατότητα, φωτογραφήστε τη χελώνα και αποστείλτε τις φωτογραφίες μαζί με το παρόν έντυπο.

Μετρήσεις καβουκιού:
 Ευθύ μήκος: ____ εκ.
 Ευθύ πλάτος: ____ εκ.
 Καμπύλο μήκος: ____ εκ.
 Καμπύλο πλάτος: ____ εκ.

Μέτρηση ευθέως Μήκους και Πλάτους γίνεται όπως στα σχήματα αλλά σε ευθεία γραμμή.
 Μέτρηση Καμπύλου Μήκους και Πλάτους γίνεται με μεζούρα ακολουθώντας την καμυλωτότητα του καβουκιού.

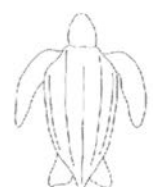
Άλλες παρατηρήσεις: _____

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΔΟΥΣ σύμφωνα με τις παρακάτω εικόνες

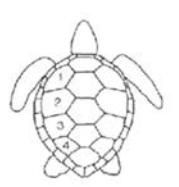
0 Σημειώστε στα ακίτσα τυχόν τραύματα και τη θέση των "Tags" στα πτερύγια

Δερματοφαγός
Δεν έχει κλυφός αλλά σκληρό μαύρο δέρμα, εξ ου και η ονομασία της. Είναι η μεγαλύτερη χελώνα και έχει βαρύνον σχήμα.

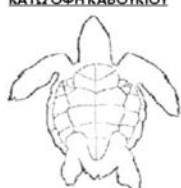
ΠΑΝΩΡΩΗ ΚΑΒΟΥΚΙΟΥ
Καρέτα καρέτα
Μεγάλο κεφάλι σε σχέση με το σώμα. Έχει 5 πλευρικές πλάκες στο καβούκι. Το καβούκι έχει χρώμα καφεκόκκινο και σχήμα καρδιάς.

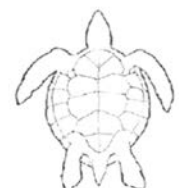

Πριονοχελώνα ή Μόδα
Το καβούκι έχει σχήμα οβάλ και 4 πλευρικές πλάκες.

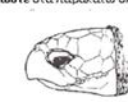

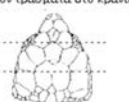
ΚΑΤΩΡΩΗ ΚΑΒΟΥΚΙΟΥ

0 Σημειώστε στα παρακάτω ακίτσα τυχόν τραύματα στο κраниό

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΦΥΛΟΥ
 Μπορεί να γίνει μόνο στις χελώνες με καμπύλο μήκος καβουκιού > 75 εκατοστά. Χαρακτηριστικό στοιχείο είναι η θέση της αμάρας (στην εβδόμη αυχυνό και περικοιλίων που βρίσκεται κάτω από την ουρά) ως προς το περίγραμμα του καβουκιού. Αν η αμάρα βρίσκεται μέσα από το περίγραμμα του καβουκιού η χελώνα είναι θηλυκή, ενώ αν βρίσκεται έξω από το περίγραμμα του καβουκιού είναι αρσενική (βλ. σχέδιο).

Σελίδα 2/2

Ο σχεδιασμός του εντύπου έγινε από: ΑΡΧΕΛΩΝ (πρώην Σύλλογος για την Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας)

Δελτίο Εκβρασμών - Καθορισμός Είδους

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΧΕΛΩΝΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΩΝ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ 1

Ονοματεπώνυμο:
Τηλέφωνο σταθερό:
Τηλέφωνο κινητό:

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ 2

Ονοματεπώνυμο:
Τηλέφωνο σταθερό:
Τηλέφωνο κινητό:

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ημερομηνία εντοπισμού:
Τοποθεσία:
Γεωγραφικό στίγμα (WGS 84 - δεκαδικές μοίρες):
Περιγραφή θέσης:
Κατάσταση ζώου: Ζωντανό Νεκρό

Ώρα εντοπισμού:
Βάθος:
Lat: _____ Long: _____

Είδος Χελώνας:
(βλέπε σελίδα 2)

Καρέττα καρέττα
Πρασινοχελώνα ή Μύδας
Δερματοχελώνα

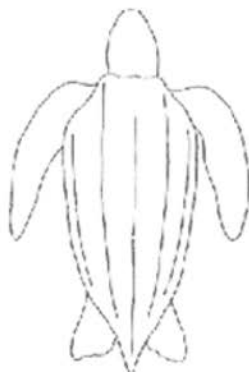
Φύλο: Θηλυκό
 Αρσενικό
 Δεν καθορίστηκε

Καθορισμός είδους

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΔΟΥΣ σύμφωνα με τις παρακάτω εικόνες

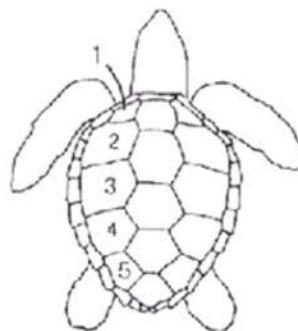
◊ Σημειώστε στα σκίτσα τυχόν τραύματα και τη θέση των "Tags" στα πτερύγια

ΠΑΝΩ ΟΨΗ ΚΑΒΟΥΚΙΟΥ

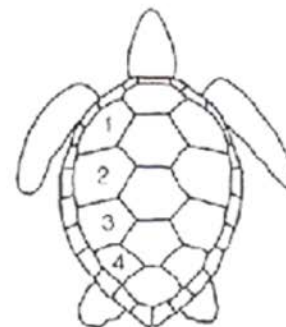
Δερματοχελώνα

Δεν έχει κέλυφος αλλά σκληρό μαύρο δέρμα, εξ ου και η ονομασία της. Είναι η μεγαλύτερη χελώνα και έχει βαρελοειδές σχήμα.

Καρέττα καρέττα

Μεγάλο κεφάλι σε σχέση με το σώμα. Έχει 5 πλευρικές πλάκες στο καβούκι. Το καβούκι έχει χρώμα καφεκόκκινο και σχήμα καρδιάς.

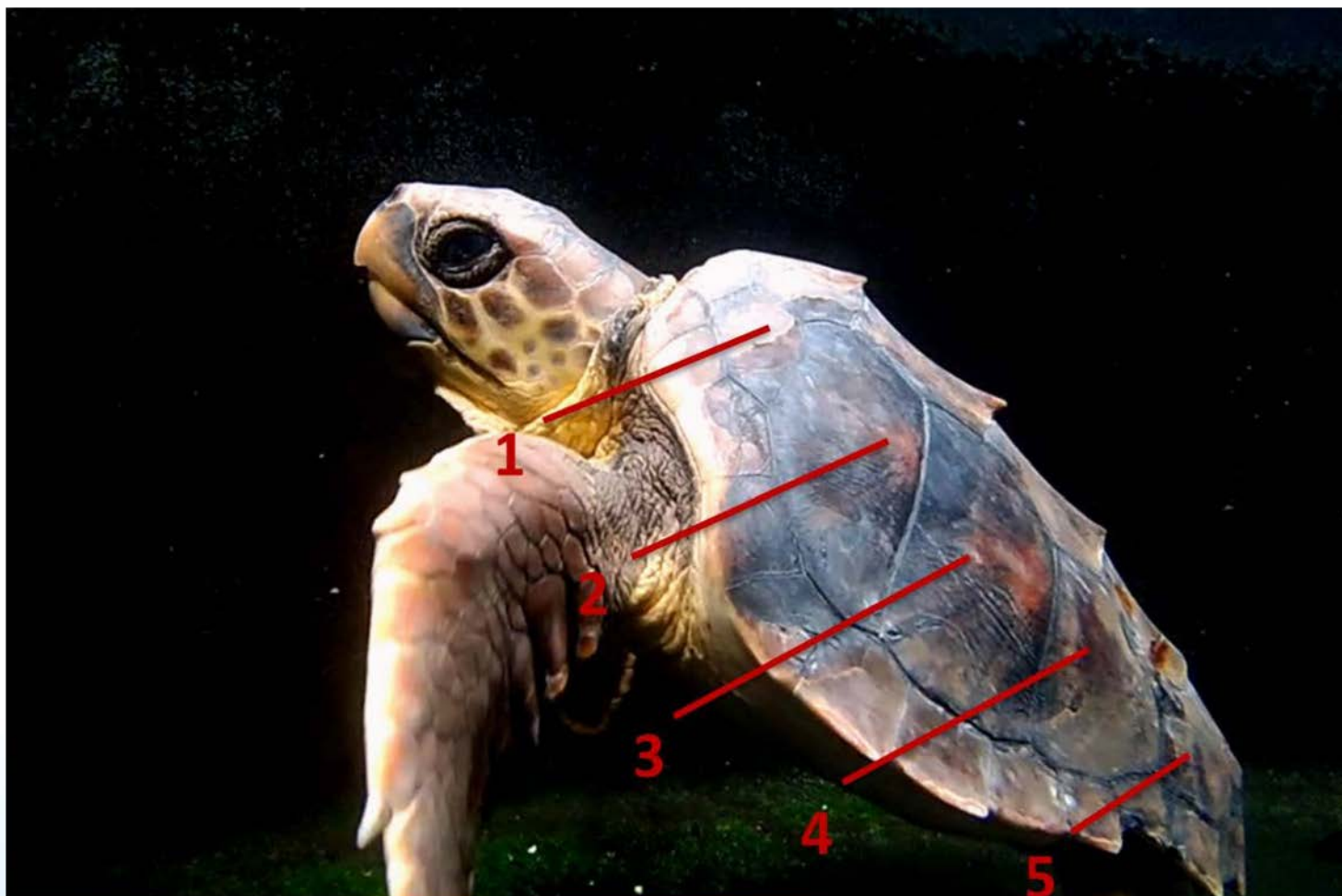
Πρασινοχελώνα ή Μύδας

Το καβούκι έχει σχήμα οβάλ και 4 πλευρικές πλάκες.

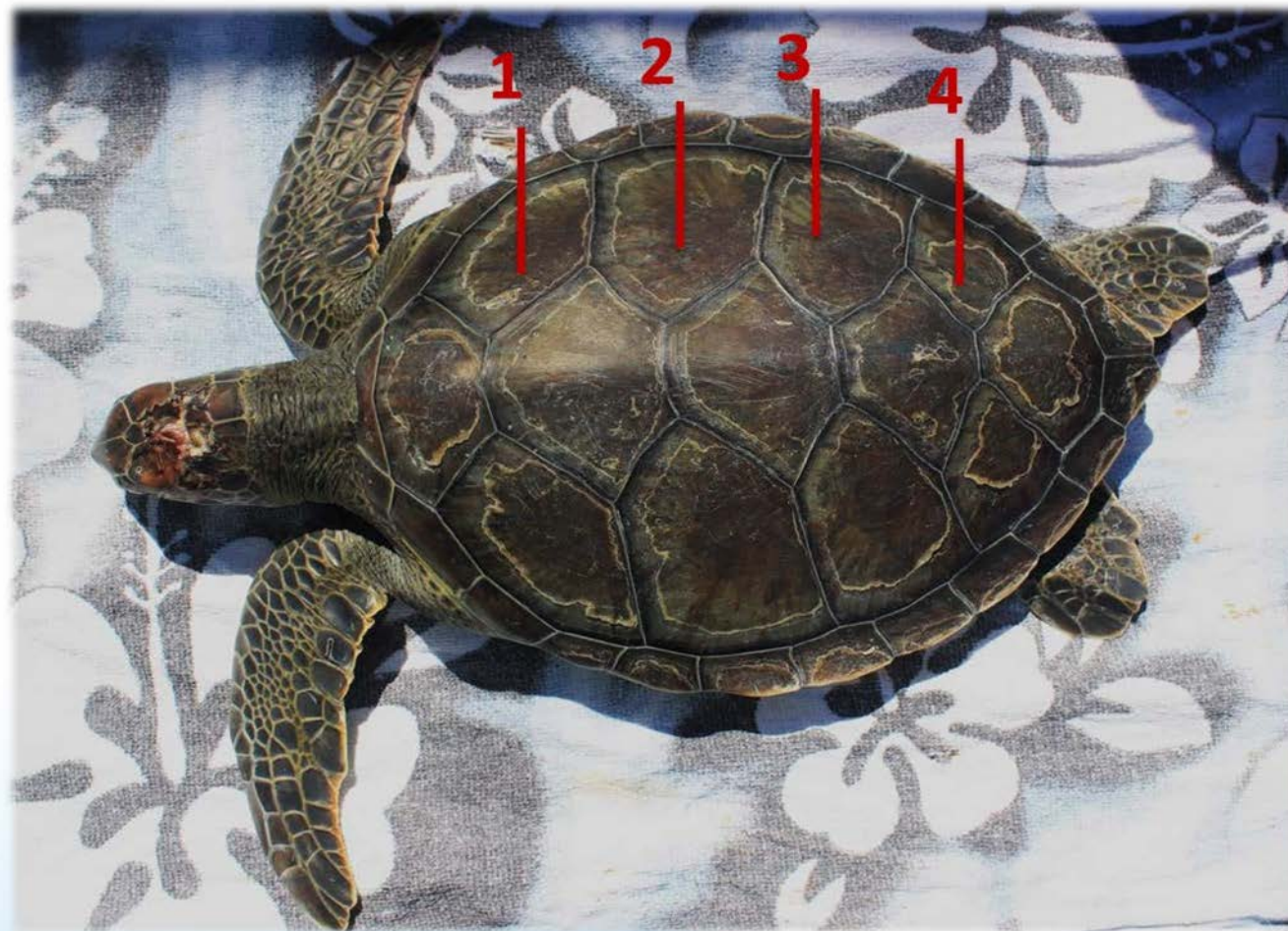
Δερματοχελώνα

Caretta caretta

Chelonia mydas

Δελτίο Εκβρασμών Θαλάσσιας Χελώνας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΧΕΛΩΝΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΩΝ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ 1

Ονοματεπώνυμο:
Τηλέφωνο σταθερό:
Τηλέφωνο κινητό:

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ 2

Ονοματεπώνυμο:
Τηλέφωνο σταθερό:
Τηλέφωνο κινητό:

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ημερομηνία εντοπισμού:
Τοποθεσία:
Γεωγραφικό στίγμα (WGS 84 - δεκαδικές μοίρες):
Περιγραφή θέσης:
Κατάσταση ζώου:

Ώρα εντοπισμού:
Βάθος:
Lat: _____ Long: _____

Ζωντανό Νεκρό

Είδος Χελώνας:
(βλέπε σελίδα 2)

Καρέττα καρέττα
Πρασινοχελώνα ή Μύδας
Δερματοχελώνα

Φύλο: Θηλυκό
 Αρσενικό
 Δεν καθορίστηκε

Καθορισμός Φύλου

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΦΥΛΟΥ

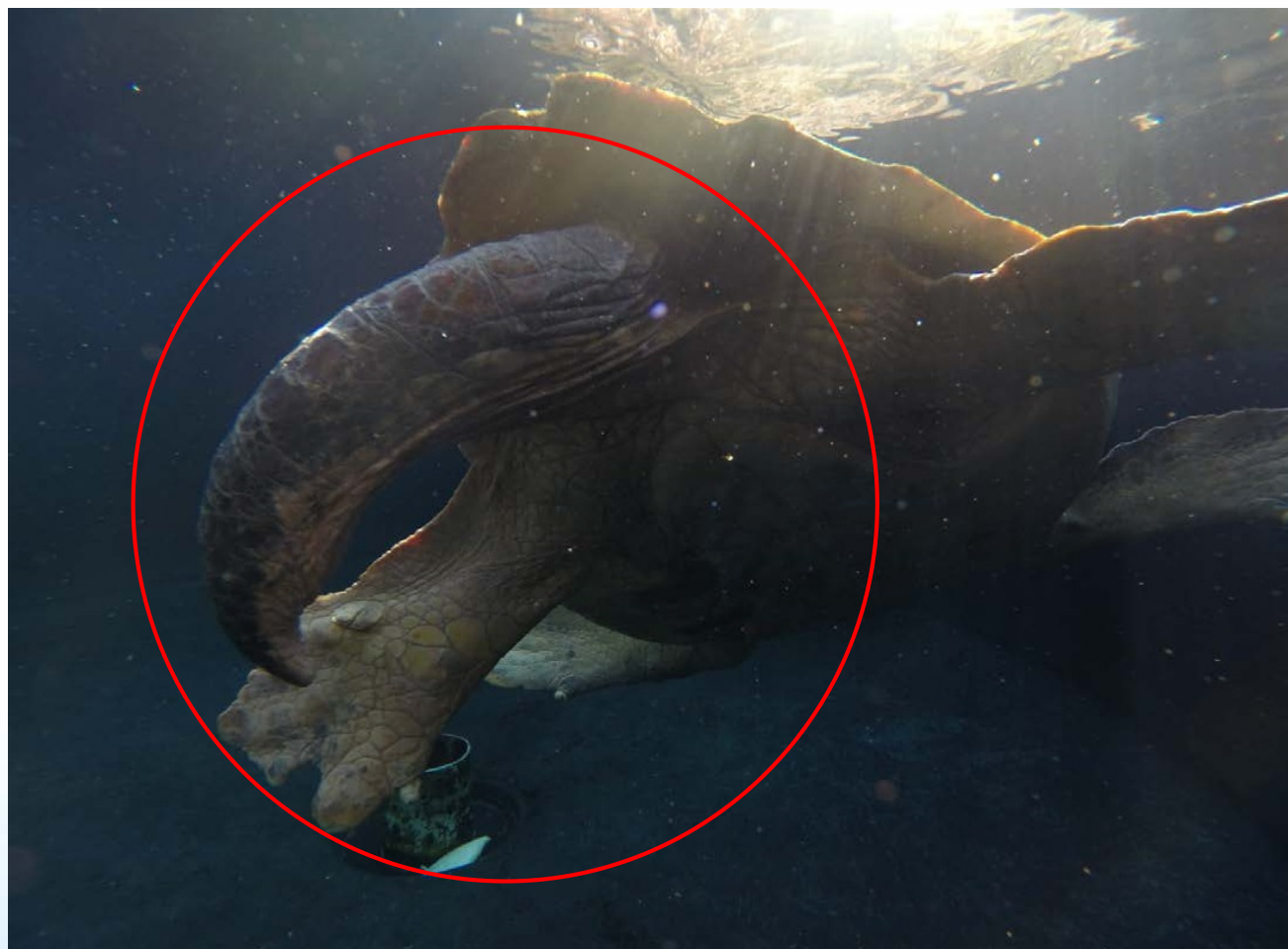
Μπορεί να γίνει μόνο στις χελώνες με καμπύλο μήκος καβουκιού > 75 εκατοστά. Χαρακτηριστικό στοιχείο είναι η θέση της αμάρας (οπή εξόδου αυγών και περιττωμάτων που βρίσκεται κάτω από την ουρά) ως προς το περίγραμμα του καβουκιού. Αν η αμάρα βρίσκεται μέσα στο περίγραμμα του καβουκιού η χελώνα είναι θηλυκή, ενώ αν βρίσκεται ξω από το περίγραμμα του καβουκιού είναι αρσενική (βλ. σχέδιο).

Σελίδα 2/2

Ο σχεδιασμός του εντύπου έγινε από: ΑΡΧΕΛΩΝ (πρώην Σύλλογος για την Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας)

Αρσενικό

Θηλυκό

Αίτια τραυματισμού ή θανάτου (πλήρη περιγραφή)

Κατάσταση χελώνας:

- ☐ Ζωντανή χωρίς τραύματα - υγιής
☐ Ζωντανή χωρίς τραύματα - αδύναμη

- ☐ Τραυματισμένη
☐ Νεκρή

Αιτία τραυματισμού ή θανάτου κατά τη δική σας εκτίμηση και με πλήρη περιγραφή των τραυμάτων:

Μεταχείριση:

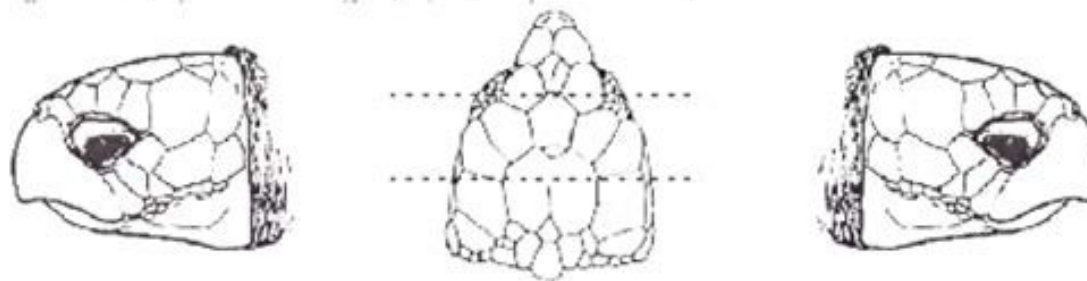
- ☐ Παρατήρηση μόνο
☐ Παρατήρηση και απελευθέρωση
☐ Παρατήρηση και αποστολή σε Κέντρο Διάσωσης

- ☐ Παρατήρηση και ταφή
☐ Αποστολή αλλού: _____

Τραύμα στο κρανίο

Σημειώστε στα παρακάτω σκίτσα τυχόν τραύματα στο κρανίο

Αίτια τραυματισμού ή θανάτου (πλήρης περιγραφή)

- ✓ Αν υπάρχει δυνατότητα, φωτογραφήστε τη χελώνα και αποστείλατε τις φωτογραφίες μαζί με το παραπάνω έντυπο.

Έλεγχος για Κωδικό Σήματος Αναγνώρισης (TAG)

Αριθμός σήματος (tag) και θέση του:

(Σήμα-tag: Πλαστικό ή μεταλλικό σήμα με κωδικό αριθμό και διεύθυνση, το οποίο τοποθετείται στα πτερύγια)

<u>Μπροστά Αριστερό πτερύγιο</u>	<u>Μπροστά Δεξί πτερύγιο</u>	<u>Πίσω Αριστερό πτερύγιο</u>	<u>Πίσω Δεξί πτερύγιο</u>

Έλεγχος για Κωδικό Σήματος Αναγνώρισης (TAG)

Μετρήσεις καβουκιού

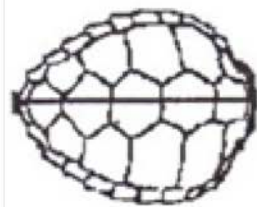
Μετρήσεις καβουκιού:

Ευθύ μήκος: ____ εκ.

Ευθύ πλάτος: ____ εκ.

Καμπύλο μήκος: ____ εκ.

Καμπύλο πλάτος: ____ εκ.

Ευθύ
Μήκος

Ευθύ
Πλάτος

Μέτρηση ευθέους Μήκους και Πλάτους γίνεται όπως στα σχήματα αλλά σε ευθεία γραμμή.

Μέτρηση Καμπύλου Μήκους και Πλάτους γίνεται με μεζούρα ακολουθώντας την καμουλότητα του καβουκιού.

Άλλες παρατηρήσεις: _____

Σελίδα 1/2

Ευθύ μήκος

ΠΡΟΣΟΧΗ: Δεν μετράμε και το Κεφάλι

Ευθύ πλάτος

Καμπύλο μήκος

ΠΡΟΣΟΧΗ: Δεν μετράμε και το Κεφάλι

Καμπύλο πλάτος

➤ **ΑΝΤΑΝΑΚΛΑΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΜΑΤΙΟΥ**

➤ **ΑΝΤΑΝΑΚΛΑΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΟΥΡΑΣ**

Εύρεση Τραυματισμένης Θαλάσσιας Χελώνας – Οδηγίες

- ✓ **Καλέστε αμέσως** στο +306941511511 (κινητό Διάσωσης 24/7) για οδηγίες.
- ✓ Μεταφορά σε **ΑΣΦΑΛΕΣ ΜΕΡΟΣ** μακριά από κόσμο και θόρυβο.
- ✓ Σήκωμα του ζώου **ΠΑΝΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΒΟΥΚΙ**, ποτέ από τα πτερύγια ή το κεφάλι.
- ✓ Πιάσιμο του καβουκιού πίσω από τον αυχένα και πάνω από την ουρά.
- ✓ Απόθεση του ζώου προσεκτικά φροντίζοντας να μη διπλωθούν από κάτω τα πτερύγια του.

Μεταφορά Τραυματισμένης Χελώνας στο Κέντρο Διάσωσης

- ✓ Δεν είναι απαραίτητο, η χελώνα να μπει στο θαλασσινό νερό, ιδιαίτερα όταν είναι τραυματισμένη στο κεφάλι ή εξαντλημένη, τότε δεν επιτρέπεται, επειδή **ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΠΝΙΓΕΙ**.
- ✓ Αν έχει μπλεχτεί σε δίχτυα ή πετονιά, τα αφαιρούμε πολύ προσεκτικά.

Σε καμιά περίπτωση **ΔΕΝ ΤΡΑΒΑΜΕ ΑΓΚΙΣΤΡΉ ΠΕΤΟΝΙΑ ΠΟΥ ΕΞΕΧΘΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΣΤΟΜΑ΄ΗΤΗΝ ΟΥΡΑ**.

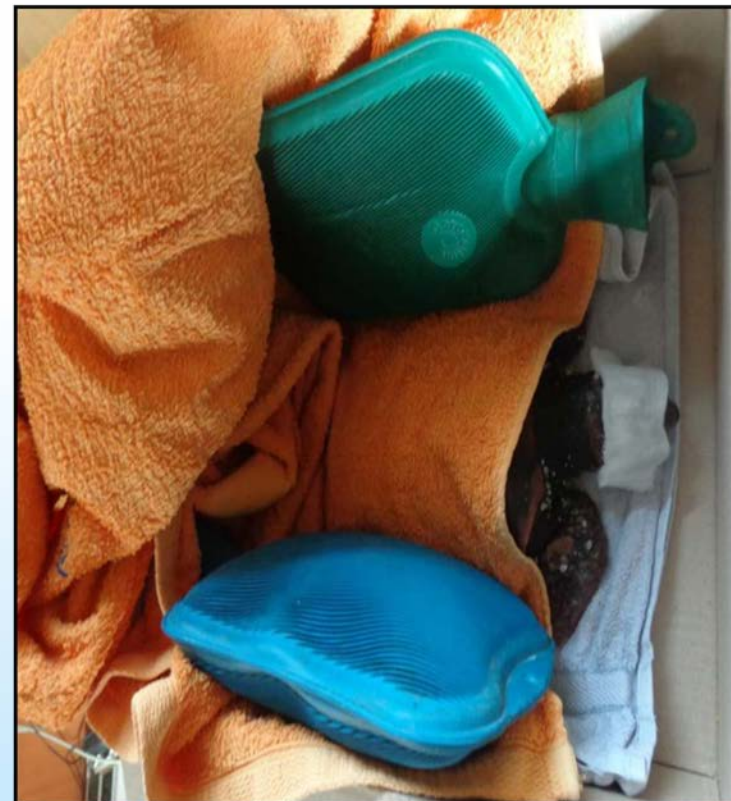
Μεταφορά Τραυματισμένης Χελώνας στο Κ.Δ. (Καλοκαίρι)

- ✓ ΚΑΛΨΗ ΜΕ **ΒΡΕΓΜΕΝΗ**
ΠΕΤΣΕΤΑ
- ✓ ΓΑΖΑ ΜΕ ΟΡΟ / ΘΑΛΑΣΣΙΝΟ ΝΕΡΟ
ΣΤΑ ΜΑΤΙΑ
- ✓ ΔΕΝ ΚΛΕΙΝΟΥΜΕ ΤΟ ΚΟΥΠΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
ΤΕΛΕΙΩΣ ΕΤΣΙ ΩΣΤΕ ΝΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ
ΑΝΑΠΝΕΕΙ

Μεταφορά Τραυματισμένης Χελώνας στο Κ.Δ. (Χειμώνα)

- ✓ ΚΑΛΨΗ ΜΕ **ΣΤΕΙΝΗ** ΠΕΤΣΕΤΑ
/ΚΟΥΒΕΡΤΑ
- ✓ ΓΑΖΑ ΜΕ ΟΡΟ / ΘΑΛΑΣΣΙΝΟ ΝΕΡΟ
ΣΤΑ ΜΑΤΙΑ
- ✓ ΔΕΝ ΚΛΕΙΝΟΥΜΕ ΤΟ ΚΟΥΠΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΤΕΛΕΙΩΣ ΕΙΣΙ ΏΣΤΕ ΝΑ
ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΝΑΠΝΕΕΙ

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας

conservation@archelon.gr

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

